

Geologic

44-203 Rybnik, Strzelecka 78

Tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO
PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI
MIASTA RYBNIKA OBEJMUJĄCEJ PIĘĆ OBSZARÓW W DZIELNICACH:
GRABOWNIA, RYBNICKA KUŹNIA I WIELOPOLE (MPZP 54-62)**

Zlecniodawca: Urząd Miasta Rybnik
ul. B. Chrobrego 2
44-200 Rybnik

Autor: Tomasz Miłowski

Data wykonania: 10 sierpnia 2026 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	6
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	6
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	7
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA.....	12
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE.....	12
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA	12
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE.....	13
2.4 WODY PODZIEMNE	14
2.5 KLIMAT	14
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	14
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	15
2.6.2 GLEBY	18
2.7 ZASOBY NATURALNE.....	19
2.8 PRZYRODA OŻYWIONA	19
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	20
2.10 KRAJOBRAZ	22
2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	22
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	22
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	23
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	24
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE	24
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE	24
5.3 WPŁYW NA KLIMAT	24
5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	25
5.5.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	25
5.5.2 WPŁYW NA GLEBY.....	25
5.6 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE.....	26
5.7 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ.....	26
5.8 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	27

5.9 WPŁYW NA KRAJOBRAZ	28
5.10 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	28
5.11 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	28
5.11.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	28
5.11.2 KLIMAT AKUSTYCZNY	29
5.11.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	30
5.11.4 GOSPODARKA ODPADAMI	31
5.11.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE	31
5.11.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	31
6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	31
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	31
8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000	33
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	33
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	34
11. LITERATURA	39
12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA.....	40

Spis rysunków

- Rys. 1 Położenie geograficzne analizowanych terenów
- Rys. 2a Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji – teren nr 1
- Rys. 2b Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji – teren nr 2, 3, 4 i 5

Oświadczanie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 670).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2026 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

 Geologic
Tomasz Miłowski
44-203 Rybnik, ul. Strzelecka 78
tel. 502 773 557 e-mail: geologic1@wp.pl
NIP 622-283-41-91, REGON 241759860
Tomasz Miłowski

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik dla pięciu terenów położonych w następujących lokalizacjach:

- 1 - teren obejmuje zurbanizowaną część dzielnicy Grabownia, powierzchnia ok. 33,5 ha,
- 2 - teren położony na południe od ul. Św. Maksymiliana, w dzielnicy Rybnicka Kuźnia, powierzchnia ok. 0,24 ha,
- 3 - teren położony na południe od ul. Podleśnej i ul. Ludowej, w dzielnicy Wielopole, powierzchnia ok. 0,88 ha,
- 4 – teren położony w północno-wschodniej części dzielnicy Wielopole, na południe od ul. Podleśnej, powierzchnia ok. 15,63 ha,
- 5 – teren położony na wschód od ul. Strąkowskiej, powierzchnia ok. 0,69 ha.

Tereny te nie są ze sobą wzajemnie powiązane. Prognoza została wykonana na zlecenie Urzędu Miasta w Rybniku.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie , udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

- a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów miasta Rybnik oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
 - informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
 - propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- b) określa, analizuje i ocenia
- istniejący stan środowiska,
 - potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
 - przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
 - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
 - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,
- c) przedstawia
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
 - możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów miasta Rybnik powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2016 r. przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13 września 2016 r., poz. 4619);
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika przyjęte Uchwałą Nr 370/XXIII/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2016 r. ze zm.;

Obowiązujące na analizowanych terenach miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała Nr 341/XXI/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 19 maja 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika - obszar oznaczony symbolem MPZP 12 - obowiązujący na terenie nr 1 mpzp;

- Uchwała NR 155/XI/2015 Rady Miasta Rybnika z dnia 18 czerwca 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej obszar oznaczony symbolem MPZP 2 - obowiązujący na terenie nr 2 mpzp;
- Uchwała NR 779/LI/2014 Rady Miasta Rybnika z dnia 29 października 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika - obszar oznaczony symbolem MPZP 8 – obowiązujący na terenie nr 3, 4 i 5 mpzp;
- Uchwała NR 343/XXI/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 19 maja 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej dwa tereny w rejonie ulic Strąkowskiej i Frontowej (MPZP 23) – część terenu nr 4;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik, Biuro Rozwoju Regionu Spółka z o.o., Katowice, 2014 r.;

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszarów objętych prognozą w sierpniu 2026 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska,

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony

środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągane również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto pięć obszarów położonych w mieście Rybnik, wzajemnie nie powiązane ze sobą. MPZP opracowywany jest na podstawie uchwały Nr 731/XLVII/2018 z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika (MPZP 54). Uchwałą tą objęto dużą część miasta Rybnik, jednak realizacja tego planu została podzielona na etapy obejmujące mniejsze fragmenty, jednym z nich jest właśnie pięć obszarów w ramach mpzp 54-62.

Dla pięciu obszarów objętych projektem mpzp obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, jednakże ustalenia tych planów nie uwzględniają własności nieruchomości i faktycznego sposobu ich wykorzystywania. Ponadto wszystkie obszary wymagają dostosowania do ustaleń obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika z 2016 r. oraz aktualizacji do obowiązujących przepisów z zakresu planowania przestrzennego.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- MN-U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej,
- U – tereny zabudowy usługowej,
- ZNU – tereny zieleni nieurządzonej,
- ZL – lasy,
- ZP – teren zieleni urządzonej,
- KDZ – teren drogi publicznej klasy drogi zbiorczej,
- KDL – teren drogi publicznej klasy drogi lokalnej,
- KDD – tereny dróg publicznych klasy drogi dojazdowej,
- KDW – tereny dróg wewnętrznych

Na wszystkich terenach zmieniono nazewnictwo i dostosowano je do używanego obecnie przez Miejską Pracownię Urbanistyczną w Rybniku oraz zgodnego z obowiązującymi obecnie przepisami. Obowiązujące na tych terenach mpzp były wykonywane przez kilka pracowni na przestrzeni różnych lat i wskazane tu oznaczenia i nazwy przeznaczeń terenów mogą się od siebie różnić, choć wskazują te same przeznaczenia, zostały więc one ujednolicone. Prócz tego na rysunkach mpzp nie zaszły znaczące zmiany, w większości miały one charakter dostosowania do bieżącego stanu zagospodarowania przestrzennego, jednak część terenów jest do tej pory niezurbanizowana. Wyrisy z obowiązujących mpzp na podstawie SIP Rybnik przedstawiono poniżej.

W stosunku do stanu istniejącego na terenie nr 1 zaistnieje możliwość poszerzenia istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej nieraz w stopniu dość znacznym. Spośród dróg wskazano nowe drogi klasy dojazdowa oraz dróg wewnętrznych, a w części południowej, wzdłuż linii kolejowej drogi klasy zbiorcza. Uzupełnienie zabudowy będzie miało miejsce głównie w drugiej i kolejnych liniach zabudowy.

Teren nr 2 jest już zabudowany, znajduje się tu obiekt usługowy oraz zespół garaży osiedlowych. W stosunku do obowiązującego mpzp w miejsce terenów usługowych i mieszkaniowych na całym terenie wskazano tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

Na terenie nr 3 w stosunku do stanu istniejącego oraz do obowiązującego mpzp poszerzono zasięg terenu z zabudową mieszkaniową jednorodziną w kierunku południowym, kosztem terenów Zł.

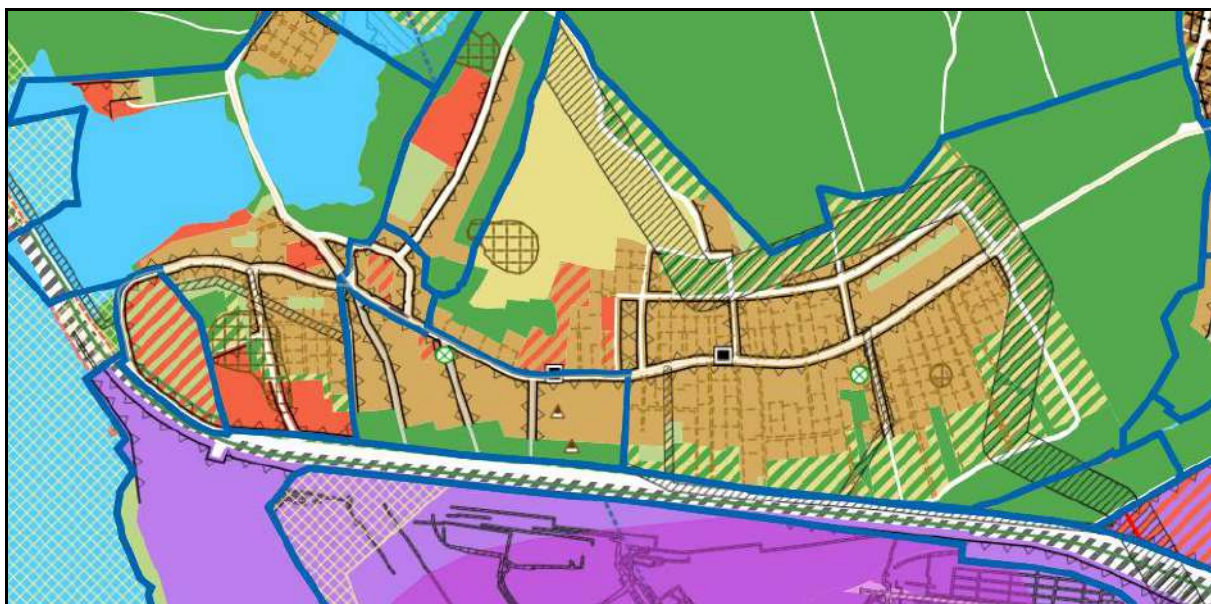
Na terenie nr 4 w stosunku do obowiązującego mpzp poszerzono zasięg terenu z zabudową mieszkaniową jednorodziną. Podobnie jak i na terenie nr 1 tak i tu duża część terenów nie jest zabudowa i w przyszłości może następować tu proces uzupełniania zabudowy pomiędzy i w sąsiedztwie terenów już zurbanizowanych.

Teren nr 5 jak do tej pory nie był zabudowany, w obowiązującym mpzp wskazywano tu tereny ZNU – zieleni nieurządzonej. W projekcie planu w części zachodniej, od strony ul. Strąkowskiej wskazano możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Z ustaleniami obowiązujących mpzp można zapoznać się na stronie <https://www.rsip.rybnik.eu/>.

W projekcie planu uwzględniono występowanie najróżniejszych uwarunkowań środowiska, jak np. złóż kopalin, form ochrony przyrody, infrastruktury technicznej. W związku z ustaleniami planu, charakterem zaproponowanych przeznaczeń terenu (głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, ale również zabudowa mieszkaniowo-usługowa i usługowa) oraz charakterem terenów, które mają być poddane urbanizacji (brak cennych siedlisk przyrodniczych, pod zabudowę poddane zostaną grunty orne, nieużytki, zadrzewienia terenów odłogowanych, fragmenty przydomowych ogrodów i trawników) nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Poszczególne fragmenty terenów pozostawiono w ramach przeznaczeń wolnych od zabudowy, głównie jako tereny lasów i zieleni nieurządzonej.

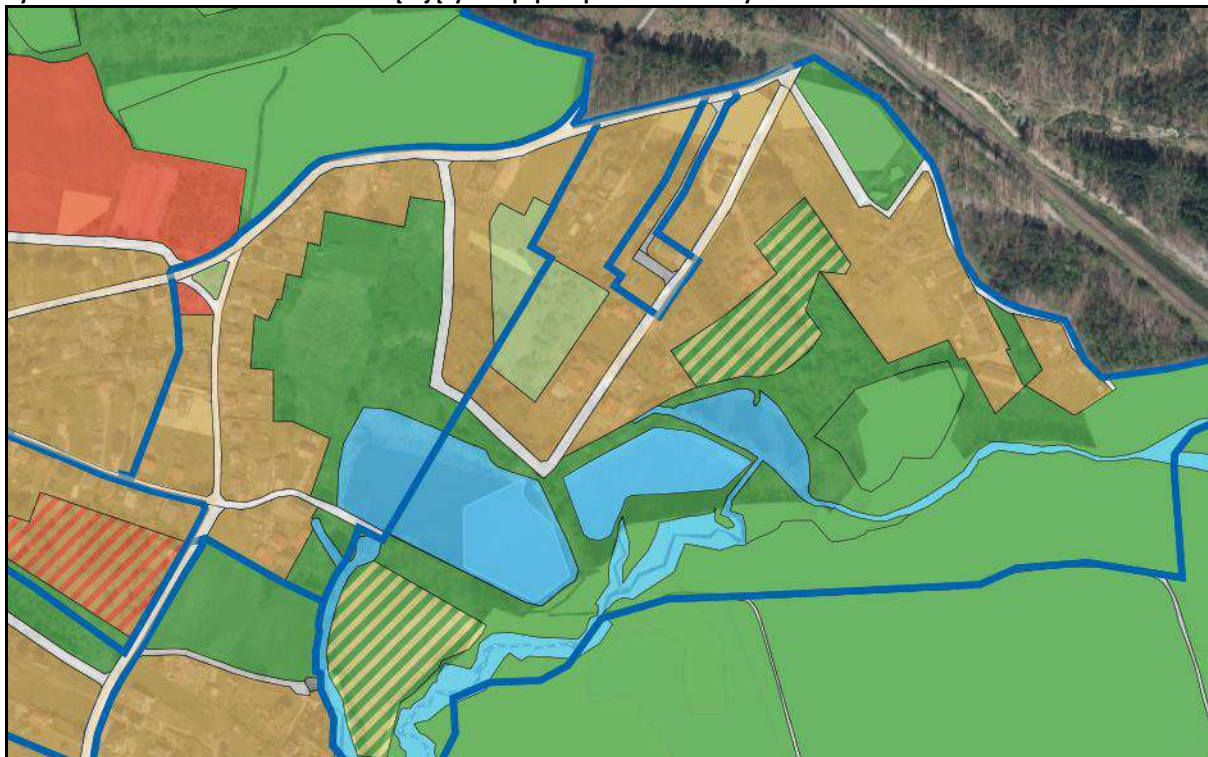
Rysunek 1 Przeznaczenia terenu obowiązujących mpzp na podstawie SIP Rybnik – teren nr 1

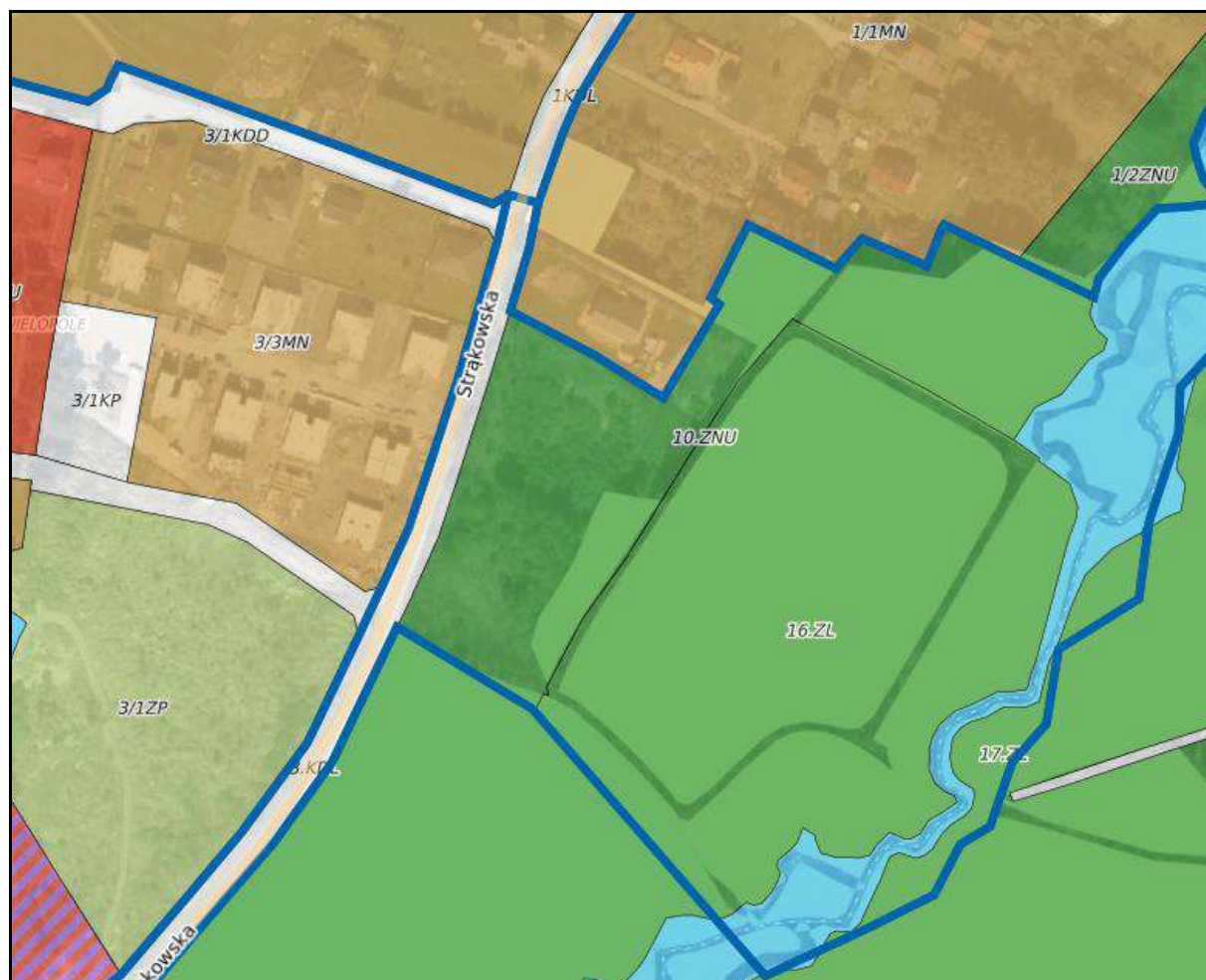
Rysunek 2 Przeznaczenia terenu obowiązujących mpzp na podstawie SIP Rybnik – teren nr 2

Rysunek 3 Przeznaczenia terenu obowiązujących mpzp na podstawie SIP Rybnik – teren nr 3

Rysunek 4 Przeznaczenia terenu obowiązujących mpzp na podstawie SIP Rybnik – teren nr 4

Rysunek 5 Przeznaczenia terenu obowiązujących mpzp na podstawie SIP Rybnik – teren nr 5

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Projektem planu objętych jest pięć terenów położonych w różnych częściach miasta, które nie są ze sobą wzajemnie powiązane:

- 1 - teren obejmuje zurbanizowaną część dzielnicy Grabownia, powierzchnia ok. 33,5 ha,
- 2 - teren położony na południe od ul. Św. Maksymiliana, w dzielnicy Rybnicka Kuźnia, powierzchnia ok. 0,24 ha,
- 3 - teren położony na południe od ul. Podleśnej i ul. Ludowej, w dzielnicy Wielopole, powierzchnia ok. 0,88 ha,
- 4 – teren położony w północno-wschodniej części dzielnicy Wielopole, na południe od ul. Podleśnej, powierzchnia ok. 15,63 ha,
- 5 – teren położony na wschód od ul. Strąkowskiej, powierzchnia ok. 0,69 ha.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego wszystkie analizowane tereny znajdują się w prowincji Wyżyny Polskie (34), podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w obrębie mezoregionu Płaskowyż Rybnicki (341.15).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Na terenie miasta Rybnika głęboko pod utworami trzeciorzędowymi zalegają węglonośne utwory karbonu, które były i są przedmiotem eksploatacji. Na analizowanych terenach są to iłowce, mułowce, piaskowce i węgiel kamienny warstw pietrkowickich, gruszowskich, jakłowieckich i porębskich Cn1. Wiek tych warstw to namur. Na dużej części podłoża miasta i na analizowanych obszarach występują trzeciorzędowe utwory starszego miocenu¹ tworzone przez ropy piaszczyste i margliste, piaski, żwiry i łupki ilaste z gipsem i anhydrytem oraz sole kamienne warstw skawińskich, wielickich i grabowieckich **Nb**, a także ropy i piaski z sydereytami, miejscami z węglem brunatnym warstw kędzierzyńskich **Ns** (wszystkie obszary). Na wszystkich terenach na utworach trzeciorzędowych zalegają utwory czwartorzędowe związane głównie ze zlodowaceniem środkowopolskim i północnopolskim. Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski ark. Rybnik² oraz ark. Rydułtowy³.

W podłożu terenu nr 1 jak i na dużej powierzchni dzielnicy Grabownia dominują piaski i żwiry wodnolodowcowe $p_{z2}^{f8}Q_{p3}^0$, w obrębie wyniesień występują gliny zwałowe $g_{zw}^{8}Q_{p3}^0$ oraz miejscami piaski, żwiry i głazy moren czołowych $p_{z}^{8c}Q_{p3}^0$. Wszystkie te utwory deponowane były w okresie Zlodowacenia Śródkowopolskiego.

¹ Kotlicy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;

² Sarnacka Z., Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1959 r.;

³ Sarnacka Z. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50 000, ark. Rydułtowy, PIG 1956 r.

W podłożu terenu nr 2 występują utwory rzeczne doliny rzeki Rudy w postaci mułków, piasków i żwirów rzecznych tarasów zalewowych 0,5 – 2,5 m n.p. rzeki i den dolinnych $_{mpz}^f Q_h^t$. Powierzchniowa budowa geologiczna tego terenu oraz jego otoczenia została całkowicie zmieniona na skutek budowy osiedla wielorodzinnego.

W zachodniej i centralnej części terenu nr 3 występują gliny zwałowe $_{gzw}^g Q_{p3}^o$, zaś w części wschodniej piaski i żwiry wodnolodowcowe $_{piz}^{fg} Q_{p3}^o$.

W podłożu terenu nr 4 dominują mułki, piaski i żwiry rzeczne tarasów zalewowych 0,5 – 2,5 m n.p. rzeki i den dolinnych $_{mpz}^f Q_h^t$ związane z doliną Potoku z Kamienia oraz jego dopływów. W części północno-zachodniej i w części północno-wschodniej występują piaski i żwiry rzeczne tarasów nadzalewowych nierozdzielonych 2,5 – 20 m n.p. rzeki $_{pz}^f Q_{p4}^{Bt}$, osady te deponowane były w okresie Zlodowacenia Północnopolskiego. Te ostatnie utwory występują także na całej powierzchni terenu nr 5.

Powierzchniowa budowa geologiczna części terenów została zmieniona na skutek wieloletniego antropogenicznego użytkowania terenu (głównie powstanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej).

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody powierzchniowe płynące

Generalnie na wszystkich terenach, ani w ich pobliżu brak jest jakichkolwiek wód powierzchniowych, tak płynących jak i stojących. Wyjątkiem jest jedynie:

- kilka rowów melioracyjnych na północ od ul. W. Poloczka, znajduje się tu również podmokła łąka;
- na południe od terenu nr 3 przepływa niewielki ciek bez nazwy o charakterze strumienia;
- w zachodniej części terenu nr 4 przepływa nieco większy strumień, który wypływa z terenów leśnych na północ od ul. Podleśnej. Strumień ten zasila stawy położone na południe od terenu objętego mpzp.

Zagrożenie powodziowe

Na analizowanych obszarach ani w ich pobliżu nie przepływają cieki, które mogłyby stwarzać większe zagrożenia powodziowe, w tym nie występują tu obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Jedynie ciek przepływający przez teren nr 4 w okresie większych opadów zaznacza wzmożony przepływ, który jednak mieści się w dolince tego cieku.

Ujęcia wód powierzchniowych

Na wszystkich terenach nie występują ujęcia wód powierzchniowych ani ich strefy ochronne.

Jednolite części wód powierzchniowych

Według podziału Polski na Jednolite Części Wód Powierzchniowych na żadnym z terenów, ani w ich pobliżu nie znajdują się cieki wydzielone jako JCWP. Wszystkie tereny

od nr 1 do 5 znajdują się w zlewni JCWP nr PLRW6000061156519 Ruda od źródeł do Zbiornika Rybnickiego.

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Gliwice⁴ wszystkie obszary położone są w Regionie Przedkarpackim XXII, w podregionie Przedkarpacko-Śląskim XXII.7. W tym regionie główny poziom użytkowy stanowią utwory czwartorzędowe wykształcone jako piaski i żwiry, zalegające na głębokości do 30 m.

Użytkowe poziomy wodonośne

Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski ark. Rybnik⁵ w podłożu wszystkich terenów nie występują użytkowe poziomy wodonośne. Wyjątkiem jest tu jedynie południowo-zachodni fragment terenu nr 1 oraz całość terenu nr 2, gdzie występują utwory czwartorzędowe związane z doliną rzeki Rudy i jej dopływów.

Główne zbiorniki wód podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej w podłożu terenu nr 1, 3, 4 i 5 nie wydzielono GZWP. Natomiast centralna i południowa część terenu nr 2 znajdują się w granicach Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych nr 345 Zbiornik Rybnik. Zbiornik ten dawniej nazywany był zbiornikiem głównym, obecnie, po przeprowadzeniu dokumentacji został zakwalifikowany jako zbiornik lokalny. Teren nr 2 znajduje się również w granicach proponowanej strefy ochronnej tego zbiornika.⁶

Jednolite części wód podziemnych

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych wszystkie tereny znajdują się w JCWPd nr PLGW600144.

Ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych

Na analizowanych terenach nie znajdują się ujęcia wód powierzchniowych lub podziemnych ani ich strefy ochronne.

2.5 KLIMAT

Wszystkie analizowane obszary leżą we wschodniej części dzielnicy klimatycznej podsudeckiej – XVIII. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 8,1°C przy średniej dla stycznia –2,2°C i średniej dla lipca 18,5°C. Okres występowania średniej dobowej temperatury powietrza poniżej 0°C – około 65 dni; dla średniej dobowej powyżej 15°C – ponad 100 dni.

⁴ Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;

⁵ Chmura A., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1998 r.;

⁶ Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych lokalnego zbiornika wód podziemnych Rybnik dawnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 345 – RYBNIK, PIG, Warszawa, marzec 2015 r.

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w roku przeciętnym wynosi ok. 744 mm (z wielolecia 1961- 86). W roku wilgotnym z tego samego wielolecia zanotowano 1044 mm. Średnia liczba dni w roku z opadem powyżej 0,1 mm wynosi 150 - 160 dni. Średnia liczba dni z opadem śnieżnym 40 - 45 dni; średni czas zalegania szaty śnieżnej – około 65 dni. Okres wegetacyjny trwa ok. 220 dni.

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Ukształtowanie terenu

Tereny nr 1, 3, 4 i 5 usytuowane są w obrębie wyniesień równiny wodnolodowcowej, która rozpościera się w tej części miasta Rybnik, w obrębie dzielnic Wielopole, Grabownia, Golejów i Ochojec. Miejscami wyniesienia, przeważnie w postaci zwieńczeń najwyższych fragmentów stanowią moreny czołowe. Formy polodowcowe w tej części miasta Rybnik mają charakter bardzo intensywny, związany z dynamiczną działalnością lodowców, co przekłada się na duże zróżnicowanie ukształtowania terenu. Na niewielkich przestrzeniach występują tu dość duże deniwelacje terenu, dochodzące do kilkudziesięciu metrów. Najlepiej widoczną formą polodowcową jest wzgórze Grzybówka (poza analizowanym terenem), które wznosi się na wysokość 290 m i jest charakterystycznym elementem tej części miasta. Najwyżej położonym punktem w dzielnicy Grabownia, w obrębie terenów objętych mpzp jest rejon lasu w części wschodniej, gdzie rzędne wynoszą ok. 250 m n.p.m. Teren opada w kierunku zachodnim i południowym do doliny cieku Dopływ spod Ochojca, gdzie rzędne wynoszą ok. 221 m n.p.m. Teren nr 2 znajduje się w części przekształconej pod budowę osiedla Rybnicka Kuźnia, powierzchnia terenu jest tu znacznie przekształcona, jednak pierwotnie teren ten znajdował się w rozległej, dość szerokiej dolinie rzeki Rudy. Rzędne wynoszą tu ok. 221 m n.p.m. Teren nr 3 znajduje się na zboczu wyniesienia, które opada w kierunku południowym, do dolinki niewielkiego cieku, który przepływa tuż poza południową granicą tego terenu. Rzędne wynoszą tu ok. 244 m w części północnej do 235 m n.p.m. w części południowej. Teren nr 4 obejmuje zbocza lokalnych wyniesień, które opadają do doliny Potoku z Kamienia oraz jego dopływów. Rzędne w części północnej, w rejonie ul. Podleśnej wynoszą ok. 237 – 240 m n.p.m., rzędne w części południowej, w rejonie stawów Strąkowiec wynoszą ok. 230 m n.p.m. Teren nr 5 usytuowany jest na zboczu doliny Potoku z Kamienia, powierzchnia terenu nachylona jest tu w kierunku wschodnim.

Zagrożenie osuwiskowe

Z bazy danych SOPO oraz ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik wynika, że na wszystkich analizowanych obszarach nie występują osuwiska ani tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

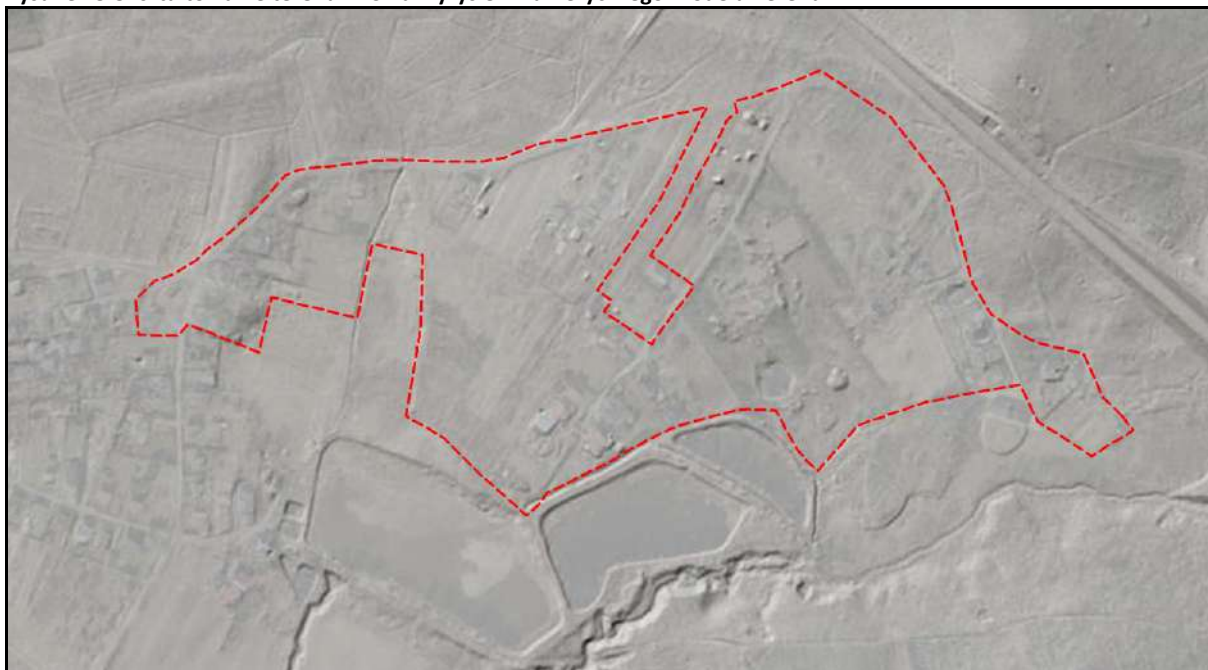
Rysunek 6 Ukształtowanie terenu nr 1 na wyrzysie z Numerycznego Modelu Terenu

Rysunek 7 Ukształtowanie terenu nr 2 na wyrzysie z Numerycznego Modelu Terenu

Rysunek 8 Ukształtowanie terenu nr 3 na wyrzysie z Numerycznego Modelu Terenu

Rysunek 9 Ukształtowanie terenu nr 4 na wyrzysie z Numerycznego Modelu Terenu

Rysunek 10 Ukształtowanie terenu nr 5 na wyrysie z Numerycznego Modelu Terenu

2.6.2 GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Na terenie nr 1, 3, 4 i 5 występują niewielkie fragmenty gleb które pozostają w użytkowaniu rolniczym przeważnie jako większe przydomowe ogrody, place, trawniki. Nieco większe powierzchnie terenów rolniczych pozostają na terenach nr 1 i 4, ale i tu użytkowane są jako kośne łąki, wybiegi dla koni. W większości przypadków nie są to tereny użytkowane stricte pod rolnictwo np. jako intensywnie uprawiane grunty orne. Teren nr 2 jest w całości przekształcony, nie występują tu gleby o charakterze rolniczym. Na terenach nr 3 i 5 występują grunty rolne od wielu już lat odłogowane, porastające roślinnością ruderalną.

Na terenie nr 1 przeważają gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne Bw zaliczone do kompleksu żytniego słabego 6. Zgodnie z ewidencją gruntów dominują tu grunty orne klasy RV, jedynie w części północno-wschodniej pojawiają się gleby klasy RIVb.

Na terenie nr 3 w części północnej wskazano występowanie gleb brunatnych wylugowanych i brunatnych kwaśnych Bw zaliczonych do kompleksu żytniego słabego 6, zaś w części południowej gleb mułowo-torfowych i torfowo-mułowych Emt zaliczonych do użytków zielonych średnich 2z. Zgodnie z ewidencją gruntów w części centralnej występują grunty orne klasy RV, a w części południowej łąki klasy ŁIV.

Na terenie nr 4 pokrywa glebowa jest zróżnicowana. Na terenach wyżej położonych, w obrębie wyniesień występują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne Bw oraz gleby bielcowe i pseudobielcowe A, zaś w dolinach cieków dominują gleby mułowo-torfowe i torfowo-mułowe Emt oraz czarne ziemie zdegradowane i gleby szare Dz. Spośród kompleksów rolniczej przydatności występuje tu mozaika kompleksów: kompleksu żytniego

dobrego 5, kompleksu żytniego słabego 6, kompleksu żytniego bardzo słabego 7, kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego 8 oraz kompleksu zbożowo-pastewnego słabego. Występują tu także użytki zielone średnie 2z oraz słabe i bardzo słabe 3z. Zgodnie z ewidencją gruntów na analizowanym terenie występuje mozaika gruntów ornych klas RIVb, RV i RVI, pastwisk klasy PsV i VI oraz łąk klasy ŁIV i ŁV.

Na terenie nr 5 występują czarne ziemie zdegradowane i gleby szare Dz zaliczone do kompleksu użytków zielonych średnich. Zgodnie z ewidencją gruntów wskazano tu występowanie łąk klasy ŁIV.

2.7 ZASOBY NATURALNE

W podłożu wszystkich obszarów znajdują się złoża węgla kamiennego, przy czym w podłożu terenów nr 1, 2, 3 i 5 znajduje się złożo „Jejkowice” (ID Midas 9525), a w podłożu terenu nr 4 złożo „Paruszowiec” (ID Midas 359). Złożo „Paruszowiec” występuje także w podłożu terenów nr 3 i 5 (granice złóż „Jejkowice” i „Paruszowiec” nakładają się w tej części). Złoża „Jejkowice” i „Paruszowiec” do tej pory nie było eksploatowane, obszary i tereny górnicze nie zostały tu ustanowione.

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

Wszystkie pięć terenów nie jest ze sobą powiązanych, ale prezentują one podobny sposób zagospodarowania i położone są pośród dzielnic o przeważającej zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, gdzie jednak w przeszłości dominowało rolnictwo i zabudowa zagrodowa. Stopniowo od lat 90 XX w. w obrębie dzielnic Grabownia, Wielopole, ale także i w sąsiednich dzielnicach Golejowie i Ochojcu rolnictwo i zabudowa zagrodowa ustępowała na rzecz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Teren nr 1 położony jest w dzielnicy Grabownia, po obu stronach ul. W. Poloczka i ul. Skowronków. Wzdłuż głównej ulicy Grabowni dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, często obecna jest ona również w drugiej, trzeciej, a nawet czwartej linii zabudowy. Poza terenami zabudowanymi znajdują się fragmenty pól, łąk i pastwisk często wykorzystywane jako duże ogrody, wybiegi dla koni, rozległe trawniki, nieraz jeszcze wykorzystywane jako kośne łąki. Występują tu formy pośrednie pomiędzy tradycyjnym rolnictwem, a zagospodarowaniem dzielnic o charakterze jednorodzinnym. Miejscami występują zadrzewienia o charakterze ruderalnym z podrostem sosny, brzozy czy topoli osiki.

Teren nr 2 znajduje się pośród osiedla wielorodzinnego Rybnicka Kuźnia, usytuowany jest tu budynek usługowy oraz zespół garaży osiedlowych. Wzdłuż ogrodzenia w części północnej rosną tu niewielkie wierzby, brzozy oraz olcha.

Od strony północnej terenu nr 3 występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zaś w części południowej nieużytki porośnięte roślinnością ruderalną.

Teren nr 4 znajduje się w północno-wschodniej części dzielnicy Wielopole. Znajduje się tu mozaika terenów mieszkaniowych, pomiędzy którymi występują ruderalne nieużytki. Miejscami tylko tereny pozostają jeszcze w wykorzystaniu rolniczym. Bardzo często, głównie w północnej części terenu grunty odłogowane porośnięte są już zadrzewieniami w wieku

20 czy nawet 30 lat. Dominują tu sosny i brzozy, a także liczne zakrzewienia czeremchy amerykańskiej. W zachodniej części terenu przepływa ciek, który częściowo doprowadza wodę do stawów Strąkowiec. Poza południową częścią terenu znajduje się dolina Potoku z Kamienia oraz stawy Strąkowiec, które posiadają podwyższoną wartość przyrodniczą. Zadrzewienia o charakterze łągowym, które otaczają stawy i dolinę częściowo znajdują się również w południowej części obszaru.

Teren nr 5 położony jest na wschód od ul. Strąkowskiej, obecnie występują tu ruderalne nieużytki mocno zarastające czeremchą amerykańską, sosnami i brzożami. Wzdłuż ul. Strąkowskiej rosną dwie lipy, dawniej ładnie eksponujące się wzdłuż ulicy, obecnie mało widoczne. Na wschód od analizowanego terenu rośnie las sosnowy o charakterze gospodarczym, który przechodzi do doliny Potoku z Kamienia.

Generalnie na wszystkich terenach brak jest większych wartości przyrodniczych, stanowisk gatunków chronionych, czy też cennych siedlisk przyrodniczych. Z bardziej wartościowych elementów warto wymienić przebieg cieku wzdłuż południowej granicy terenu nr 3, ciek w zachodniej części terenu nr 4 oraz jego południowe obrzeża (fragmenty doliny Potoku z Kamienia), a także dwie lipy rosnące przy ul. Strąkowskiej na terenie nr 5.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Istniejące formy ochrony przyrody

Na terenie nr 2 brak jest ustanowionych form ochrony przyrody. Natomiast całość terenów nr 1, 3, 4 i 5 znajduje się w obrębie Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Rud Wielkich” utworzono na drodze Rozporządzenia Wojewody Katowickiego Nr 181/93 z dnia 23 XI 1993 r. (Dz. U. Woj. Katowickiego z 1993 r. Nr 15, poz. 130). W roku 2000 na wniosek Elektrociepłowni Rybnik nastąpiła zmiana granic parku na podstawie Rozporządzenia Wojewody Śląskiego Nr 37/2000 z dnia 28 września 2000 r. (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2000 r. nr 35, poz. 548). Wyłączone zostały: obszar elektrowni Rybnik, Zbiornik Rybnicki oraz przyległe tereny zurbanizowane.

Park o powierzchni 50470 ha obejmuje gminy: Nędza, Kuźnia Raciborska oraz częściowo gminy: Knurów, Czerwionka – Leszczyny, Orzesze, Żory, Suszec, Rybnik, Lyski, Gaszowice, Jejkowice, Racibórz, Sośnicowice i Pilchowice województwa śląskiego – są to tereny Nadleśnictw: Rudy, Rudziniec i Rybnik. Celem utworzenia Parku obejmującego tereny leśne, obszary rzek i stawów, upraw polnych i zabudowań było zachowanie i ochrona dóbr i walorów przyrodniczych, przyrodniczo – kulturowych, kulturowych i rekreacyjnych. W granicach Parku znalazł się obszar łączący doliny największych polskich rzek Odry i Wisły z centralnie przepływającą rzeką Rudą, pokryty na znacznych powierzchniach kompleksami leśnymi i rolniczymi. Teren Parku charakteryzuje się atrakcyjnością przyrodniczą związaną

z zachowaną szatą roślinną i ukształtowaniem terenu oraz dużymi wartościami kulturowymi zapoczątkowanymi przez leśno – rybacką gospodarkę cystersów.

Należy zwrócić uwagę, że pomimo upływu ponad 32 lat od ustanowienia parku wciąż nie ma planu jego ochrony – a więc dokumentu który winien integrować wszelkie działania na terenie parku. Również rozporządzenie powołujące park ma się nijak do obecnego stanu prawnego i stanowi martwy przepis (de facto nie obowiązuje ono od 2001 roku). Brak jest również rozróżnienia na teren parku i jego otuliny, teoretycznie obowiązują tu te same nakazy i zakazy, które jednak, jak już to wspomniano nie przystają w żaden sposób do obecnej sytuacji prawnej. Na terenach nr 1, 3, 4 i 5 brak jest szczególnych wartości przyrodniczych czy krajobrazowych, które mogłyby być przedmiotem ochrony parku. Poza południową granicą terenu nr 4 znajduje się dolina Potoku z Kamienia wraz ze stawami Strąkowiec, która posiada podwyższoną wartość przyrodniczą.

Korytarze ekologiczne

W opracowaniu studialnym dotyczącym korytarzy ekologicznych w województwie śląskim⁷ oraz w opracowaniach dotyczących całego kraju⁸ na terenie nr 1, 2 i 3 nie wykazywano żadnych korytarzy ekologicznych. We wschodniej części terenu nr 4 oraz nr 5 wskazano korytarz ekologiczny Lasy Raciborskie – Lasy Pszczyńskie KPd-15c. W opracowaniu J. Parusela z 2007 r. przebieg tego korytarza ekologicznego został wskazany podobnie pod nazwą K/LPK-LR (korytarz ekologiczny dla ssaków kopytnych) D/LPK-LR (korytarz ekologiczny dla ssaków drapieżnych), jednak wskazania te wynikają ze skali mapy – wschodnia część terenu nr 4 jest już zabudowana. Na terenie 5 zwierzęta natomiast mogą się przemieszczać. Tereny nr 4 i 5 wskazano również jako korytarz ekologiczny dla ptaków Dolina Górnej Wisły – Dolina Górnej Odry.

Wszystkie tereny oraz ich otoczenie są częściowo zabudowane, tak więc możliwości migracji są tu bardzo ograniczone, wyjątkiem jest jedynie teren nr 5. Nawet jeśli zwierzęta będą mogły przedostać się pomiędzy poszczególnymi zabudowanymi i ogrodzonymi działkami to w otoczeniu znajduje się zabudowa, która uniemożliwia dalszą migrację. Obecnie jednak często obserwuje się, że zwierzęta takie jak sarny czy dziki pojawiają się na terenach nawet blisko zabudowy, ale należy mieć świadomość, że jeszcze do niedawna były to tereny stricte rolne, na których zwierzęta mogły bez przeszkód się przemieszczać. Natomiast teren nr 5 do tej pory pozostaje niezabudowany, na obrzeżu lasu gospodarczego, zwierzęta mogą więc tu migrować bez przeszkód, ale tylko na linii północny-wschód - południe. Na zachód od ul. Strąkowskiej oraz na północ od analizowanego terenu znajdują się już tereny zurbanizowane dzielnicy Wielopole.

⁷ Parusel J. B. [red], Korytarze ekologiczne w województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa etap I, CDPGŚ, Katowice, 2007 r.

⁸ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.

2.10 KRAJOBRAZ

Na wszystkich terenach dominuje krajobraz miejski, w typie krajobrazu osiedli zabudowy jednorodzinnej, przy czym miejscami występuje jeszcze krajobraz terenów rolniczych, zwłaszcza poza linią zabudowy w Grabowni. W wielu miejscach występuje trudny do jednoznacznego określenia krajobraz terenów porolniczych, tereny są mocno porośnięte roślinnością ruderalną i zakrzewieniami głównie czeremchy amerykańskiej, sosny, brzozy, topoli osiki wyrosłymi na skutek wieloletniego odłogowania gruntów. Negatywnym elementem krajobrazu terenu nr 2 jest zespół garaży osiedlowych ogrodzony betonowymi płytami. Z pozytywnych elementów krajobrazu należy niewątpliwie wymienić otwarcia krajobrazowe na terenie Grabowni oraz na terenie nr 4 na dolinę Potoku z Kamienia i jego dopływów. Krajobraz dzielnicy Grabowni jest pod bardzo silnym wpływem ogromnego zakładu Elektrowni Rybnik, który niejako góruje nad całym tym terenem. Z drugiej strony obiekty elektrowni są bardzo ciekawe pod względem architektonicznym i mogą być postrzegane jako interesujący element krajobrazu.

Na mocy Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego nr VII/16/16/2025 z 23 czerwca 2025 r. został przyjęty Audyt krajobrazu województwa śląskiego, jednak na żadnym z analizowanych terenów, ani w ich pobliżu nie wytypowano krajobrazów priorytetowych.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanych terenach nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, w Gminnej Ewidencji Zabytków, wyjątkiem jest jedynie stanowisko archeologiczne na obszarze AZP: 100-43 o numerze 124. Obejmuje ono teren oznaczony symbolami: 1/2MN-U, 1/3MN-U, 1/4MN-U, 1/1U, 1/1ZNU, 1/1ZL, 1/2KDD i 1/1KDW.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanych terenach obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z lat 2014 - 2016 (patrz rozdział 1.1), w których to planach ustalono już możliwość zurbanizowania dużej części obszarów, nie mniej omawiany projekt umożliwia dodatkowe poszerzenie terenów, zarówno w stosunku do stanu istniejącego, jak i do obowiązujących mpzp. W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu tereny objęte opracowaniem mogłyby więc zostać przekształcone w sposób dość podobny do przewidzianego projektem planu, jednak często w sposób nie odpowiadający właścicielom gruntów czy niezgodnych z obowiązującym studium. Stan środowiska na dużej części analizowanych terenów mógłby więc ulec zmianie w wyniku realizacji zabudowy bez zmiany obecnie procedowanego mpzp. Nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań związanych ze zmianą mpzp, gdyż brak jest tu terenów wartościowych pod względem przyrodniczym oraz nie wskazuje się przeznaczeń, które mogłyby oddziaływać w sposób znaczący.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanych obszarach nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska związanych z formami ochrony przyrody. Nie występują tu małoobszarowe formy ochrony przyrody, nie było również propozycji objęcia tych obszarów ochroną, wyjątkiem jest położenie terenów nr 1, 3 - 5 w parku krajobrazowym. Niewątpliwie problemem ochrony środowiska jest brak jakichkolwiek przepisów, które obowiązywałyby dla terenu Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich. Na terenach nr 1, 3 – 5 występują również duże powierzchnie roślinności ruderalnej, wyrosłej na skutek wieloletniego odłogowania gruntów rolnych, co również można uznać za duży problem ochrony środowiska.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na większości terenów wskazywano przeznaczenia MN, a także MN-U oraz miejscami U, zwykle na niewielkich obszarach w obrębie już istniejącej zabudowy lub w jej pobliżu i na terenach gruntów rolnych (również odłogowanych od wielu lat), tego typu obiekty nie powodują znaczących oddziaływań.

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych, a w szczególności takich, które kolidowałyby z istniejącymi stawami czy ciekami, w sposób który powodowałby ich likwidację, na analizowanych terenach brak bowiem takich obiektów. Jedynym wyjątkiem jest tu południowa część terenu nr 3 oraz zachodnia część terenu nr 4. W przypadku terenu nr 3 pozostawiono jego część południową jako przeznaczenia ZNU, co umożliwi spływ wód w obrębie dolinki tego cieku. W przypadku zachodniej części terenu nr 4 w tekście mpzp nakazano zachowanie istniejących cieków wodnych. W przypadku realizacji zabudowy na tym terenie konieczne więc będzie zachowanie tego cieku.

Niewątpliwe powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej lub usługowej wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, jednak jest to problem marginalny, biorąc pod uwagę fakt niemal całkowitego skanalizowania miasta Rybnik i analizowanych terenów. W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się zagrożenia dla wód powierzchniowych.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Nie przewiduje się szczególnego zagrożenia wód podziemnych. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązaniem systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc ustalenia przedstawione w zakresie gospodarki ściekowej w rozdziale 5.1. Dla ochrony wód podziemnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę właściwie zaprojektowanych inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń np. zbiorników bezodpływowych.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń mpzp nie będzie miała wpływu na klimat ze względu na niewielką skalę i charakter zmian. Natomiast na pewno zmianie ulegnie mikroklimat terenów na których będzie powstawała nowa zabudowa, zmieni się tu topoklimat z rolniczego lub zadrzewień na topoklimat terenów zabudowanych. Zabudowanie terenów wpłynie na zwiększenie szorstkości powierzchni ziemi, a co za tym idzie na zmniejszenie warunków przewietrzania. Należy jednak mieć na uwadze, że już obecnie w wielu miejscach dominuje tu topoklimat miejski, terenów zurbanizowanych w typie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Biorąc pod uwagę, że duża część obszaru jest już zabudowana oraz znajduje się pośród zabudowy miejskiej oddziaływanie na klimat i topoklimat będzie niewielkie, dodatkowo dzielnice Grabownia i Wielopole znajdują się

w pobliżu dużych powierzchni leśnych, które pozytywnie oddziałują na bioklimat. Przeobrażeniu będą mogły ulec duże części terenów 1, 4 i 5, w nieco mniejszym stopniu nr 3. Zagrożeniem może być problem niskiej emisji na terenach gdzie proponuje się zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Zabudowa terenów objętych mpzp w szerszej perspektywie może przyczynić się do pogarszania stanu jakości powietrza ze względu na niską emisję, należy jednak mieć nadzieję, że zapisy mpzp oraz nakazy uchwały antysmogowej ograniczą ten negatywny wpływ. W związku z postępującą wymianą kotłów na bardziej ekologiczne oraz wprowadzeniem nakazu montowania w nowych budynkach jedynie kotłów spełniających odpowiednie normy wynikające z uchwały antysmogowej nie przewiduje się zagrożenia związanego ze wzrostem zjawiska niskiej emisji.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Projekt planu zakłada możliwość realizacji różnych funkcji, głównie mieszkaniowych i usługowych. Realizacja tych funkcji wpłynie nieznacznie na przekształcenie powierzchni terenu, nie należy jednak spodziewać się znaczących przekształceń, zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, jednocześnie jednak nie powodujące znaczących przekształceń morfologii terenu. Należy również zwrócić uwagę, że pewna część wszystkich terenów jest już zabudowana i przekształcona, i na tych terenach zmiany będą miały minimalny charakter. Największe zmiany zajdą na niezabudowanych do tej pory powierzchniach terenu nr 1 i 4, w południowej części terenu nr 3 oraz na terenie nr 5, gdzie mogą powstać nowe, duże obszary z zabudową jednorodzinną, mieszkaniowo-usługową bądź usługową. Projekt planu nie przewiduje realizacji wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wyższych klas czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych (jak np. powierzchniowa eksploatacja kopalin czy składowanie odpadów).

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

Zgodnie z ewidencją gruntów na poszczególnych terenach wykazywano gleby klas IV – VI, nie występują tu natomiast gleby klas I – III. Na skutek realizacji zabudowy mieszkaniowej lub usługowej gleby o charakterze rolniczym przestaną na analizowanych terenach istnieć, ale już obecnie nie tworzyły one dużych areałów, ani nie miały istotnego znaczenia dla rolnictwa, często były od wielu lat odłogowane. W świetle obowiązującego prawa zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82) przekształcenie gleb klasy III na cele nierolnicze w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na obszarze miast nie wymaga zgody odpowiedniego organu. Na analizowanych terenach brak jest gleb klasy III, tereny te również położone są w obrębie administracyjnym miasta, brak jest więc potrzeby uzyskania odpowiedniej zgody. Na skutek ustaleń projektu planu nie następuje również konieczność przekształcania gruntów leśnych na cele nieleśne, gdyż pozostały one w obrębie przeznaczenia ZL – lasy, nie będą one przekształcane.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Projekt planu ujawnia udokumentowane złoża i jednocześnie nie wprowadza form zagospodarowania przestrzennego, które kolidowałyby ze złożami węgla kamiennego oraz metanu i uniemożliwiały ich eksploatację w przyszłości.

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

W stosunku do stanu istniejącego na terenie nr 1 zaistnieje możliwość poszerzenia istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej nieraz w stopniu dość znacznym. Spośród dróg wskazano nowe drogi klasy dojazdowa oraz dróg wewnętrznych, a w części południowej, wzdłuż linii kolejowej drogi klasy zbiorcza. Uzupełnienie zabudowy będzie miało miejsce głównie w drugiej i kolejnych liniach zabudowy.

Teren nr 2 jest już zabudowany, znajduje się tu obiekt usługowy oraz zespół garaży osiedlowych. W stosunku do obowiązującego mpzp w miejsce terenów usługowych i mieszkaniowych na całym terenie wskazano tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

Na terenie nr 3 w stosunku do stanu istniejącego oraz do obowiązującego mpzp poszerzono zasięg terenu z zabudową mieszkaniową jednorodziną w kierunku południowym, kosztem terenów Zł.

Na terenie nr 4 w stosunku do obowiązującego mpzp poszerzono zasięg terenu z zabudową mieszkaniową jednorodziną. Podobnie jak i na terenie nr 1 tak i tu duża część terenów nie jest zabudowa i w przyszłości może następować tu proces uzupełniania zabudowy pomiędzy i w sąsiedztwie terenów już zurbanizowanych.

Teren nr 5 jak do tej pory nie był zabudowany, w obowiązującym mpzp wskazywano tu tereny ZNU – zieleni nieurządzonej. W projekcie planu w części zachodniej, od strony ul. Strąkowskiej wskazano możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Wprowadzenie zabudowy w miejscach które przewiduje plan, a które na dzień dzisiejszy użytkowane są w sposób rolniczy, stanowią ruderalne zadrzewienia lub stanowią przydomowe place i ogrody spowoduje zmianę w środowisku roślinnym wyrażającą się między innymi w zanikaniu roślinności naturalnej na rzecz gatunków obcych na terenach realizacji zabudowy. Powierzchnie terenów rolnych które mogą być zabudowane znajdują się na dużej części terenów. Na kilku terenach znajdują się również niewielkie zadrzewienia, mają one jednak stricte charakter gospodarczy (np. pozostałości ogrodów, nieużytki). Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi, zadrzewieniami i terenami ruderalnymi zostaną wyparte. Na terenach już zurbanizowanych wprowadzenie zmiany planu nie spowoduje zmian stanu środowiska przyrodniczego, gdyż takowe występuje tu tylko w ograniczonym stopniu jako zieleń przydomowa, ogrody, trawniki itp. Na terenach nr 1, 3, 4 i 5 pozostawiono wolne od zabudowy tereny leśne Ls oraz fragmenty terenów ZNU, co jest pozytywnym działaniem dla zachowania terenów nieprzekształconych. Droga klasy zbiorcza została zaplanowana wzdłuż linii kolejowej w południowej części terenu, w wyniku

jej realizacji usunięte będą musiały zostać rosnące tu zakrzewienia i zadrzewienia o charakterze ruderalnym z czeremchą amerykańską, sosną, topolą osiką i brzozią.

Reasumując na terenach przewidzianych w planie do urbanizacji gdzie wskazuje się tereny z możliwością urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a ustalenia planu nie przyczynią się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY I NA KORYTARZE EKOLOGICZNE

Ustanowione i proponowane formy ochrony przyrody

Tereny nr 1, 3 - 5 znajdują się w obrębie parku krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”. Jak wskazano w rozdziale 2.9 dla terenu parku i jego otuliny nie obowiązują obecnie żadne przepisy, nie zostało również ustalone które tereny czy obiekty mogłyby stanowić szczególny przedmiot ochrony parku. Na terenach nr 1, 3 - 5 brak jest szczególnych wartości przyrodniczych czy krajobrazowych, które mogłyby stanowić przedmiot ochrony parku. W związku z powyższym oraz w związku z wprowadzonymi mało inwazyjnymi funkcjami, jak zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, mieszkaniowo-usługowa czy usługowa nie przewiduje się zagrożenia dla ochrony przyrody parku krajobrazowego.

Korytarze ekologiczne

W opracowaniu studialnym dotyczącym korytarzy ekologicznych w województwie śląskim⁹ oraz w opracowaniach dotyczących całego kraju¹⁰ na terenie nr 1, 2 i 3 nie wykazywano żadnych korytarzy ekologicznych. We wschodniej części terenu nr 4 oraz nr 5 wskazano korytarz ekologiczny Lasy Raciborskie – Lasy Pszczyńskie KPd-15c. W opracowaniu J. Parusela z 2007 r. przebieg tego korytarza ekologicznego został wskazany podobnie pod nazwą K/LPK-LR (korytarz ekologiczny dla ssaków kopytnych) D/LPK-LR (korytarz ekologiczny dla ssaków drapieżnych), jednak wskazania te wynikają ze skali mapy – wschodnia część terenu nr 4 jest już zabudowana. Na terenie 5 zwierzęta natomiast mogą się przemieszczać. Tereny nr 4 i 5 wskazano również jako korytarz ekologiczny dla ptaków Dolina Górnej Wisły – Dolina Górnej Odry.

Wszystkie tereny oraz ich otoczenie są częściowo zabudowane, tak więc możliwości migracji są tu bardzo ograniczone, wyjątkiem jest jedynie teren nr 5. Nawet jeśli zwierzęta będą mogły przedostać się pomiędzy poszczególnymi zabudowanymi i ogrodzonymi działkami to w otoczeniu znajduje się zabudowa, która uniemożliwia dalszą migrację. Obecnie jednak często obserwuje się, że zwierzęta takie jak sarny czy dziki pojawiają się na terenach nawet blisko zabudowy, ale należy mieć świadomość, że jeszcze do niedawna

⁹ Parusel J. B. [red], Korytarze ekologiczne w województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa etap I, CDPGŚ, Katowice, 2007 r.

¹⁰ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.

były to tereny stricte rolne, na których zwierzęta mogły bez przeszkód się przemieszczać. Natomiast teren nr 5 do tej pory pozostaje niezabudowany, na obrzeżu lasu gospodarczego, zwierzęta mogą więc tu migrować bez przeszkód, ale tylko na linii północny-wschód - południe. Na zachód od ul. Strąkowskiej oraz na północ od analizowanego terenu znajdują się już tereny zurbanizowane dzielnicy Wielopole.

Po całościowej realizacji ustaleń planu sytuacja nie zmieni się w sposób znaczący dla możliwości przemieszczania się zwierząt, choć postępująca zabudowa poszczególnych działek będzie powodowała, że zwierzęta w coraz mniejszym stopniu będą mogły przemieszczać się po tych terenach. Nie mniej główne korytarze ekologiczne to lasy wokół Rybnika, a te pozostaną nieprzekształcone. Duże ssaki drapieżne i kopytne dalej będą miały możliwość korzystania z nich. Projekt planu nie przewiduje realizacji zespołów wysokiej zabudowy lub wysokich turbin wiatrowych, nie przewiduje się więc jakiegokolwiek zagrożenia dla korytarza ekologicznego dla ptaków.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Na skutek realizacji ustaleń planu na terenach z możliwością realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej, zmieni się krajobraz wszystkich terenów, przeważnie zwiększeniu ulegnie strefa krajobrazu terenów zabudowanych o charakterze podmiejskich dzielnic, jednak w zdecydowanej większości krajobraz traktowany jako całość (tj. wraz z otoczeniem analizowanych obszarów) nie ulegnie znaczącej zmianie, gdyż tereny objęte mpzp znajdują się już w obrębie stref o charakterze jednorodinnym lub usługowym. Zabudowa pojedynczych, niewielkich terenów jako zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej czy usługowej nie zmieni szerszego kontekstu krajobrazowego poszczególnych terenów, nie mniej miejscami, w odniesieniu do poszczególnych działek takie zmiany nastąpią.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanych terenach nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, w Gminnej Ewidencji Zabytków, wyjątkiem jest jedynie stanowisko archeologiczne na obszarze AZP: 100-43 o numerze 124. Obejmuje ono teren oznaczony symbolami: 1/2MN-U, 1/3MN-U, 1/4MN-U, 1/1U, 1/1ZNU, 1/1ZL, 1/2KDD i 1/1KDW. W projekcie planu wprowadzono odpowiednie zapisy odnośnie tego stanowiska.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Dla terenów objętych planem projekt nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. O ile zagrożenie ze strony obiektów usługowych lub przemysłowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym system monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, o tyle pewnym zagrożeniem jest poszerzenie się funkcji mieszkaniowej (tereny MN i MN-U) na terenach która ciągle jest głównym sprawcą zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji”. Od 1 września 2017 r. na terenie województwa

śląskiego obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa¹¹, dzięki której również i w gospodarstwach domowych nastąpi ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących najgorsze jakościowo paliwa. Można mieć nadzieję, że na skutek tej uchwały sytuacja będzie stopniowo poprawiała się, choć niewątpliwie niezwykle ważna będzie tu postawa lokalnych samorządów, na których w dużej mierze spoczywa jak najsprawniejsze umożliwienie wprowadzenia zapisów uchwały antysmogowej, ale także i aktywność samych mieszkańców, którzy powinni dążyć do wymiany kotłów na spełniające ustalenia uchwały antysmogowej. W związku z postępującą wymianą kotłów na bardziej ekologiczne oraz wprowadzeniem nakazu montowania w nowych budynkach jedynie kotłów spełniających odpowiednie normy wynikające z uchwały antysmogowej nie przewiduje się zagrożenia związanego ze wzrostem zjawiska niskiej emisji.

Projekt planu nie przewiduje realizacji dróg o wysokich klasach, które mogłyby wpływać na zanieczyszczenie powietrza. Należy podkreślić, że bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywać będzie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, obowiązek ograniczenia tego negatywnego oddziaływania. Dokładny wpływ przedsięwzięć na środowisko winien zostać zbadany i opisany w kartach informacyjnych przedsięwzięć oraz, o ile będą wymagane, w raporcie oddziaływania na środowisko. W razie wykazania przekroczeń konieczne będzie wprowadzenie działań minimalizujących i zapobiegawczych.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach (czy to produkcyjnych, czy usługowych, czy też zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W ust. 2 ww. artykułu pojawia się nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanych terenach projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, gdyż tereny te są już w dużej mierze zagospodarowane. Projekt planu nie wprowadza także żadnych nowych dróg wysokich klas, nie przewiduje się więc zagrożenia z tej strony. Wyjątkiem jest tu jedynie droga klasy zbiorcza. Nie mniej każdorazowo zainwestowanie kolejnych terenów będzie wiązało się ze zwiększeniem występujących tu oddziaływań akustycznych, związanych z normalnym korzystaniem z terenu np. poprzez ruch samochodów, koszenie trawy,

¹¹ Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

rozmowy itp. działalności związane z codziennym życiem. W przypadku drogi klasy zbiorcza, która została zaplanowana wzdłuż linii kolejowej w południowej części terenu możliwe będzie zwiększenie ruchu pojazdów, a co za tym idzie i hałasu, który ta droga mogłaby generować. Możliwy jest dojazd tą drogą do Elektrowni Rybnik lub też zakładów z nią związanych. Zabudowa mieszkaniowa od tej drogi znajduje się w odległości ok. 50 – 100 metrów, tak więc możliwe jest wystąpienie przekroczeń norm akustycznych w sytuacji gdy ruch na tej drodze będzie duży, albo znaczący będzie tu udział samochodów ciężarowych. Dla ograniczenia uciążliwości możliwe jest np. ustawienie ekranów akustycznych, urządzenie drogi we wkopie, ograniczenie prędkości lub ograniczenie dopuszczalnej masy pojazdów.

Należy jednocześnie podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa ochrony środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

W przypadku wystąpienia negatywnych oddziaływań inwestor będzie musiał każdorazowo wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia. Wśród nich wyróżnia się m.in. prowadzenie prac wyłącznie w określonych godzinach (np. poza godzinami nocnymi), zastosowanie ekranów akustycznych, prowadzenie prac w pomieszczeniach, czy odpowiednia lokalizacja emitorów hałasu. W kontekście zanieczyszczeń powietrza do rodzajów zabezpieczeń zaliczyć można np.: montaż właściwych, zgodnych z obowiązującymi normami urządzeń, montaż odcągów spalin oraz odpowiednią lokalizację emitorów. W związku z charakterem poszczególnych terenów oraz z ewentualną możliwością wprowadzenia zabezpieczeń, nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na analizowanych obszarach.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt planu nie wprowadza specjalnych obostrzeń co do lokowania anten telefonii komórkowej. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Należy również dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. z 2024 r. poz. 604 ze zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

Na analizowanych terenach istnieją linie napięć, w tym linie wysokiego napięcia. Projekt planu uwzględnia i zachowuje ich przebieg oraz pasy techniczne wokół nich, stanowiące jednocześnie strefy ochronne. Lokalizacja w projekcie planu oraz w przyszłym zagospodarowaniu terenów pod zabudowę mieszkaniową i usługową powinna uwzględniać istnienie tych linii i stref.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Wszelkie odpady generowane na analizowanych terenach będą zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Projekt planu nie wprowadza żadnych nowych obiektów które generowałyby powstawanie dużych ilości odpadów lub też związane były z ich składowaniem czy przetwarzaniem. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, będącymi poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jak również odpowiednie uchwały Rady Miasta. Nie ma zatem potrzeby ani delegacji ustawowej do regulowania tego zagadnienia ustaleniami miejscowego planu, które zakładają ich rozwiązywanie aktami prawnymi wyższego rzędu.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na analizowanych terenach nie stwierdzono występowania zagrożeń powodziowych, nie było więc potrzeby wprowadzania ustaleń w tym zakresie.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanych terenach nie stwierdzono występowania zagrożeń ruchami masowymi ziemi, nie było więc potrzeby wprowadzania ustaleń w tym zakresie.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów miasta Rybnik zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

w zakresie zaopatrzenia w sieć teletechniczną:

- ustala się obsługę telekomunikacyjną z istniejącej i projektowanej sieci telekomunikacyjnej;

w zakresie gospodarki wodno-ściekowej:

- W zakresie zaopatrzenia w wodę, w tym do celów przeciwpożarowych, ustala się zaopatrzenie w wodę z istniejącej bądź projektowanej sieci wodociągowej, z zastrzeżeniem przepisów odrębnych;
- W zakresie odprowadzania ścieków bytowych nakazuje się ich odprowadzenie do miejskiej kanalizacji sanitarnej, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;

- nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z działek budowlanych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z dróg publicznych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych.

w zakresie zaopatrzenia w ciepło – dopuszczenie dostaw z:

- lokalne bądź indywidualne źródło ciepła, z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci gazowej lub ciepłowniczej, z zastrzeżeniem pkt 2,
- poprzez lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci elektroenergetycznej,
- lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii;
- w przypadku braku możliwości dostawy ciepła z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci gazowej lub ciepłowniczej, dopuszcza się dostawę ciepła w oparciu o proekologiczne i wysokosprawne indywidualne źródło ciepła, charakteryzujące się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza.

w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną ustala się dostawę energii elektrycznej z istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej lub urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii,

w zakresie zaopatrzenia w gaz:

- dostawa gazu z istniejącej i projektowanej sieci gazowej;

pozostałe:

- w projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1;
- ustalono szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- ujawniono udokumentowane złoża kopalin;
- uwzględniono występowanie terenów w obrębie Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich;

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych

oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na analizowanych terenach, jak i na całym obszarze miasta Rybnik ani w jego sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 poz. 538) oraz w rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. (Dz. U. z 2021 r., poz. 2404) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Miejskiej. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto pięć obszarów położonych w mieście Rybnik, wzajemnie nie powiązane ze sobą. MPZP opracowywany jest na podstawie uchwały Nr 731/XLVII/2018 z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika (MPZP 54). Uchwałą tą objęto dużą część miasta Rybnik, jednak realizacja tego planu została podzielona na etapy obejmujące mniejsze fragmenty, jednym z nich jest właśnie pięć obszarów w ramach mpzp 54-62.

Dla pięciu obszarów objętych projektem mpzp obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, jednakże ustalenia tych planów nie uwzględniają własności nieruchomości i faktycznego sposobu ich wykorzystywania. Ponadto wszystkie obszary wymagają dostosowania do ustaleń obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika z 2016 r. oraz aktualizacji do obowiązujących przepisów z zakresu planowania przestrzennego.

Na wszystkich terenach zmieniono nazewnictwo i dostosowano je do używanego obecnie przez Miejską Pracownię Urbanistyczną w Rybniku oraz zgodnego z obowiązującymi obecnie przepisami. Obowiązujące na tych terenach mpzp były wykonywane przez kilka pracowni na przestrzeni różnych lat i wskazane tu oznaczenia i nazwy przeznaczeń terenów mogą się od siebie różnić, choć wskazują te same przeznaczenia, zostały więc one ujednolicone. Prócz tego na rysunkach mpzp nie zaszyły znaczące zmiany, w większości miały one charakter dostosowania do bieżącego stanu zagospodarowania przestrzennego, jednak część terenów jest do tej pory niezurbanizowana. Wyrisy z obowiązujących mpzp na podstawie SIP Rybnik przedstawiono poniżej.

W stosunku do stanu istniejącego na terenie nr 1 zaistnieje możliwość poszerzenia istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej nieraz w stopniu dość znacznym. Spośród dróg wskazano nowe drogi klasy dojazdowa oraz dróg wewnętrznych, a w części południowej, wzdłuż linii kolejowej drogi klasy zbiorcza. Uzupełnienie zabudowy będzie miało miejsce głównie w drugiej i kolejnych liniach zabudowy.

Teren nr 2 jest już zabudowany, znajduje się tu obiekt usługowy oraz zespół garaży osiedlowych. W stosunku do obowiązującego mpzp w miejsce terenów usługowych i mieszkaniowych na całym terenie wskazano tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

Na terenie nr 3 w stosunku do stanu istniejącego oraz do obowiązującego mpzp poszerzono zasięg terenu z zabudową mieszkaniową jednorodziną w kierunku południowym, kosztem terenów Zł.

Na terenie nr 4 w stosunku do obowiązującego mpzp poszerzono zasięg terenu z zabudową mieszkaniową jednorodziną. Podobnie jak i na terenie nr 1 tak i tu duża część terenów nie jest zabudowa i w przyszłości może następować tu proces uzupełniania zabudowy pomiędzy i w sąsiedztwie terenów już zurbanizowanych.

Teren nr 5 jak do tej pory nie był zabudowany, w obowiązującym mpzp wskazywano tu tereny ZNU – zieleni nieurządzonej. W projekcie planu w części zachodniej, od strony ul. Strąkowskiej wskazano możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Z ustaleniami obowiązujących mpzp można zapoznać się na stronie <https://www.rsip.rybnik.eu/>.

W projekcie planu uwzględniono występowanie najróżniejszych uwarunkowań środowiska, jak np. złóż kopalin, form ochrony przyrody, infrastruktury technicznej. W związku z ustaleniami planu, charakterem zaproponowanych przeznaczeń terenu (głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, ale również zabudowa mieszkaniowo-usługowa i usługowa) oraz charakterem terenów, które mają być poddane urbanizacji (brak cennych siedlisk przyrodniczych, pod zabudowę poddane zostaną grunty orne, nieużytki, zadrzewienia terenów odłogowanych, fragmenty przydomowych ogrodów i trawników) nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Poszczególne fragmenty terenów pozostawiono w ramach przeznaczeń wolnych od zabudowy, głównie jako tereny lasów i zieleni nieurządzonej.

Projektem planu objętych jest pięć terenów położonych w różnych częściach miasta, które nie są ze sobą wzajemnie powiązane:

- 1 - teren obejmuje zurbanizowaną część dzielnicy Grabownia, powierzchnia ok. 33,5 ha,
- 2 - teren położony na południe od ul. Św. Maksymiliana, w dzielnicy Rybnicka Kuźnia, powierzchnia ok. 0,24 ha,
- 3 - teren położony na południe od ul. Podleśnej i ul. Ludowej, w dzielnicy Wielopole, powierzchnia ok. 0,88 ha,
- 4 – teren położony w północno-wschodniej części dzielnicy Wielopole, na południe od ul. Podleśnej, powierzchnia ok. 15,63 ha,
- 5 – teren położony na wschód od ul. Strąkowskiej, powierzchnia ok. 0,69 ha.

Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski na analizowanych terenach występują osady lodowcowe (piaski i żwiry oraz gliny zwałowe). Generalnie na wszystkich terenach, ani w ich pobliżu brak jest jakichkolwiek wód powierzchniowych, tak płynących jak i stojących. Wyjątkiem jest jedynie:

- kilka rowów melioracyjnych na północ od ul. W. Poloczka, znajduje się tu również podmokła łąka;
- na południe od terenu nr 3 przepływa niewielki ciek bez nazwy o charakterze strumienia;
- w zachodniej części terenu nr 4 przepływa nieco większy strumień, który wypływa z terenów leśnych na północ od ul. Podleśnej. Strumień ten zasila stawy położone na południe od terenu objętego mpzp.

W podłożu wszystkich obszarów znajdują się złoża węgla kamiennego, przy czym w podłożu terenów nr 1, 2, 3 i 5 znajduje się złożo „Jejkowice” (ID Midas 9525), a w podłożu

terenu nr 4 złożę „Paruszowiec” (ID Midas 359). Złożę „Paruszowiec” występuje także w podłożu terenów nr 3 i 5 (granice złóż „Jejkowice” i „Paruszowiec” nakładają się w tej części). Złoża „Jejkowice” i „Paruszowiec” do tej pory nie było eksploatowane, obszary i tereny górnicze nie zostały tu ustanowione.

Wszystkie pięć terenów nie jest ze sobą powiązanych, ale prezentują one podobny sposób zagospodarowania i położone są pośród dzielnic o przeważającej zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, gdzie jednak w przeszłości dominowało rolnictwo i zabudowa zagrodowa. Stopniowo od lat 90 XX w. w obrębie dzielnic Grabownia, Wielopole, ale także i w sąsiednich dzielnicach Golejowie i Ochojcu rolnictwo i zabudowa zagrodowa ustępowała na rzecz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Teren nr 1 położony jest w dzielnicy Grabownia, po obu stronach ul. W. Poloczka i ul. Skowronków. Wzdłuż głównej ulicy Grabowni dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, często obecna jest ona również w drugiej, trzeciej, a nawet czwartej linii zabudowy. Poza terenami zabudowanymi znajdują się fragmenty pól, łąk i pastwisk często wykorzystywane jako duże ogrody, wybiegi dla koni, rozległe trawniki, nieraz jeszcze wykorzystywane jako kośne łąki. Występują tu formy pośrednie pomiędzy tradycyjnym rolnictwem, a zagospodarowaniem dzielnic o charakterze jednorodzinnym. Miejscami występują zadrzewienia o charakterze ruderalnym z podrostem sosny, brzozy czy topoli osiki.

Teren nr 2 znajduje się pośród osiedla wielorodzinnego Rybnicka Kuźnia, usytuowany jest tu budynek usługowy oraz zespół garaży osiedlowych. Wzdłuż ogrodzenia w części północnej rosną tu niewielkie wierzby, brzozy oraz olcha.

Od strony północnej terenu nr 3 występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zaś w części południowej nieużytki porośnięte roślinnością ruderalną.

Teren nr 4 znajduje się w północno-wschodniej części dzielnicy Wielopole. Znajduje się tu mozaika terenów mieszkaniowych, pomiędzy którymi występują ruderalne nieużytki. Miejscami tylko tereny pozostają jeszcze w wykorzystaniu rolniczym. Bardzo często, głównie w północnej części terenu grunty odłogowane porośnięte są już zadrzewieniami w wieku 20 czy nawet 30 lat. Dominują tu sosny i brzozy, a także liczne zakrzewienia czeremchy amerykańskiej. W zachodniej części terenu przepływa ciek, który częściowo doprowadza wodę do stawów Strąkowiec. Poza południową część terenu znajduje się dolina Potoku z Kamienia oraz stawy Strąkowiec, które posiadają podwyższoną wartość przyrodniczą. Zadrzewienia o charakterze łągowym, które otaczają stawy i dolinę częściowo znajdują się również w południowej części obszaru.

Teren nr 5 położony jest na wschód od ul. Strąkowskiej, obecnie występują tu ruderalne nieużytki mocno zarastające czeremchą amerykańską, sosnami i brzożami. Wzdłuż ul. Strąkowskiej rosną dwie lipy, dawniej ładnie eksponujące się wzdłuż ulicy, obecnie mało widoczne. Na wschód od analizowanego terenu rośnie las sosnowy o charakterze gospodarczym, który przechodzi do doliny Potoku z Kamienia.

Generalnie na wszystkich terenach brak jest większych wartości przyrodniczych, stanowisk gatunków chronionych, czy też cennych siedlisk przyrodniczych. Z bardziej

wartościowych elementów warto wymienić przebieg cieku wzdłuż południowej granicy terenu nr 3, ciek w zachodniej części terenu nr 4 oraz jego południowe obrzeża (fragmenty doliny Potoku z Kamienia), a także dwie lipy rosnące przy ul. Strąkowskiej na terenie nr 5.

Na terenie nr 2 brak jest ustanowionych form ochrony przyrody. Natomiast całość terenów nr 1, 3, 4 i 5 znajduje się w obrębie Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

Na większości terenów wskazywano przeznaczenia MN, a także MN-U oraz miejscami U, zwykle na niewielkich obszarach w obrębie już istniejącej zabudowy lub w jej pobliżu i na terenach gruntów rolnych (również odłogowanych od wielu lat), tego typu obiekty nie powodują znaczących oddziaływań.

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych, a w szczególności takich, które kolidowałyby z istniejącymi stawami czy ciekami, w sposób który powodowałby ich likwidację, na analizowanych terenach brak bowiem takich obiektów. Jedynym wyjątkiem jest tu południowa część terenu nr 3 oraz zachodnia część terenu nr 4. W przypadku terenu nr 3 pozostawiono jego część południową jako przeznaczenia ZNU, co umożliwi spływ wód w obrębie dolinki tego cieku. W przypadku zachodniej części terenu nr 4 w tekście mpzp nakazano zachowanie istniejących cieków wodnych. W przypadku realizacji zabudowy na tym terenie konieczne więc będzie zachowanie tego cieku.

Niewątpliwe powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej lub usługowej wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, jednak jest to problem marginalny, biorąc pod uwagę fakt niemal całkowitego skanalizowania miasta Rybnik i analizowanych terenów. W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się zagrożenia dla wód powierzchniowych.

Wprowadzenie zabudowy w miejscach które przewiduje plan, a które na dzień dzisiejszy użytkowane są w sposób rolniczy, stanowią ruderalne zadrzewienia lub stanowią przydomowe place i ogrody spowoduje zmianę w środowisku roślinnym wyrażającą się między innymi w zanikaniu roślinności naturalnej na rzecz gatunków obcych na terenach realizacji zabudowy. Powierzchnie terenów rolnych które mogą być zabudowane znajdują się na dużej części terenów. Na kilku terenach znajdują się również niewielkie zadrzewienia, mają one jednak stricte charakter gospodarczy (np. pozostałości ogrodów, nieużytki). Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi, zadrzewieniami i terenami ruderalnymi zostaną wyparte. Na terenach już zurbanizowanych wprowadzenie zmiany planu nie spowoduje zmian stanu środowiska przyrodniczego, gdyż takowe występuje tu tylko w ograniczonym stopniu jako zieleń przydomowa, ogrody, trawniki itp. Na terenach nr 1, 3, 4 i 5 pozostawiono wolne od zabudowy tereny leśne Ls oraz fragmenty terenów ZNU, co jest pozytywnym działaniem dla zachowania terenów nieprzekształconych. Droga klasy zbiorcza została zaplanowana wzdłuż linii kolejowej w południowej części terenu, w wyniku jej realizacji usunięte będą musiały zostać rosnące tu zakrzewienia i zadrzewienia o charakterze ruderalnym z czeremchą amerykańską, sosną, topolą osiką i brzozią.

Reasumując na terenach przewidzianych w planie do urbanizacji gdzie wskazuje się tereny z możliwością urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a ustalenia planu nie przyczynią się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

Nie przewiduje się zagrożenia związanego z pogorszeniem się jakości powietrza atmosferycznego. Na analizowanych terenach projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, gdyż tereny te są już w dużej mierze zagospodarowane oraz wprowadza się zabudowę mieszkaniową lub mieszkaniowo-usługową, o niewielkim oddziaływaniu akustycznym. Projekt planu nie wprowadza także żadnych nowych dróg wysokich klas, nie przewiduje się więc zagrożenia z tej strony. Wyjątkiem jest tu jedynie droga klasy zbiorcza. Nie mniej każdorazowo zainwestowanie kolejnych terenów będzie wiązało się ze zwiększeniem występujących tu oddziaływań akustycznych, związanych z normalnym korzystaniem z terenu np. poprzez ruch samochodów, koszenie trawy, rozmowy itp. działalności związane z codziennym życiem. W przypadku drogi klasy zbiorcza, która została zaplanowana wzdłuż linii kolejowej w południowej części terenu możliwe będzie zwiększenie ruchu pojazdów, a co za tym idzie i hałasu, który ta droga mogłaby generować. Możliwy jest dojazd tą drogą do Elektrowni Rybnik lub też zakładów z nią związanych. Zabudowa mieszkaniowa od tej drogi znajduje się w odległości ok. 50 – 100 metrów, tak więc możliwe jest wystąpienie przekroczeń norm akustycznych w sytuacji gdy ruch na tej drodze będzie duży, albo znaczący będzie tu udział samochodów ciężarowych. Dla ograniczenia uciążliwości możliwe jest np. ustawienie ekranów akustycznych, urządzenie drogi we wkopie, ograniczenie prędkości lub ograniczenie dopuszczalnej masy pojazdów.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

- Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Mapa Hydrograficzna i Sozologiczna Polski w skali 1: 50000, ark. Rybnik, Gugik, Warszawa, 1995 r.;
- Absalon D., Leśniok M., Przewodnik przyrodniczy po Rybniku, Infomax-Katowice, Rybnik, 1999 r.;
- Bernacik A., Spychała M., Programowanie ochrony środowiska w gminie, Sorus, 2007 r.;
- Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;
- Chmura A., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1998 r.;
- Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych lokalnego zbiornika wód podziemnych Rybnik dawnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 345 – RYBNIK, PIG, Warszawa, marzec 2015 r.
- Gałka M. i in., Mapa Geośrodowiskowa Polski, ark. Rybnik, PIG, Warszawa, 2004 r.;
- Informacja o stanie środowiska 2008, WIOŚ Katowice, 2009 r.;
- Infogeoskarb – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 2001 r.;
- Kotliccy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;
- Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;
- Lipiński A. „Planowanie przestrzenne a wydobywanie kopalin” w „Aktualne problemy ochrony środowiska 2008” red G. Dobrowolski, Ecausa, 2008 r.;
- Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa, 1995 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik, Biuro Rozwoju Regionu Spółka z o.o., Katowice, 2014 r.;
- Różkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa;
- Sarnacka Z., Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1959 r.;
- Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika przyjętego Uchwałą Nr 370/XXIII/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2016 r.;
- Waloryzacja przyrodnicza miasta Rybnika, Aleko, Katowice, listopad 1997 r.;

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1 Teren nr 1, część wschodnia dzielnicy Grabownia

Fot. 2 Teren leśny pomiędzy dzielnicą Grabownia, a Golejów

Fot. 3 Łąki w północno-wschodniej części Grabowni

Fot. 4 Widok na zabudowę po północnej stronie ul. W. Poloczka

Fot. 5 Zagospodarowanie terenu w północnej części Grabowni, poza linią zabudowy

Fot. 6 Tereny o charakterze rolnym w południowej części Grabowni

Fot. 7 Zagospodarowanie południowej części Grabowni

Fot. 8 Na dzielnicę górują zabudowania Elektrowni Rybnik

Fot. 9 Rejon ul. Skowronków

Fot. 11 Rejon ul. Skowronków

Fot. 10 Rejon ul. Skowronków

Fot. 12 Zalew Olszowiec na zachód od analizowanych terenów

Fot. 13 Zalew Olszowiec na zachód od analizowanych terenów

Fot. 14 Zabytkowa szkoła w Grabowni (poza analizowanym terenem)

Fot. 15 Zabytkowa szkoła w Grabowni (poza analizowanym terenem)

Fot. 16 Łąki na północ od ul. W. Poloczka (w rejonie na północ od dawnej szkoły)

Fot. 17 Teren nr 2 od wschodu

Fot. 19 Zespół garaży na terenie nr 2

Fot. 18 Zadrzewienia wzdłuż ogrodzenia terenu nr 2

Fot. 20 Teren nr 3, ul. Ludowa w rejonie połączenia z ul. Podleśną

Fot. 21 Południowa część terenu nr 3

Fot. 22 Ul. Ludowa w południowej części terenu nr 3

Fot. 23 Południowa część terenu nr 3

Fot. 24 Widok z ul. Ludowej wzdłuż linii średniego napięcia na kościół i dawną cegielnię w Wielopolu

Fot. 25 Ul. Ludowa w części południowej terenu nr 3

Fot. 26 Północno-zachodnia część terenu nr 4, ul. Podleśna

Fot. 27 Północno-zachodnia część terenu nr 4, połączenie ul. Strąkowskiej i ul. Podleśnej

Fot. 28 Ciek płynący przez zachodnią część terenu nr 4

Fot. 29 Teren rolny na południe od ul. Podleśnej

Fot. 31 Odłogowane od wielu lat grunty porastają roślinnością ruderalną, rejon ul. Podleśnej

Fot. 30 Jedna z ulic we wschodniej części terenu

Fot. 32 Południowo-wschodnia część terenu nr 4

Fot. 33 Teren nr 5 od strony północnej

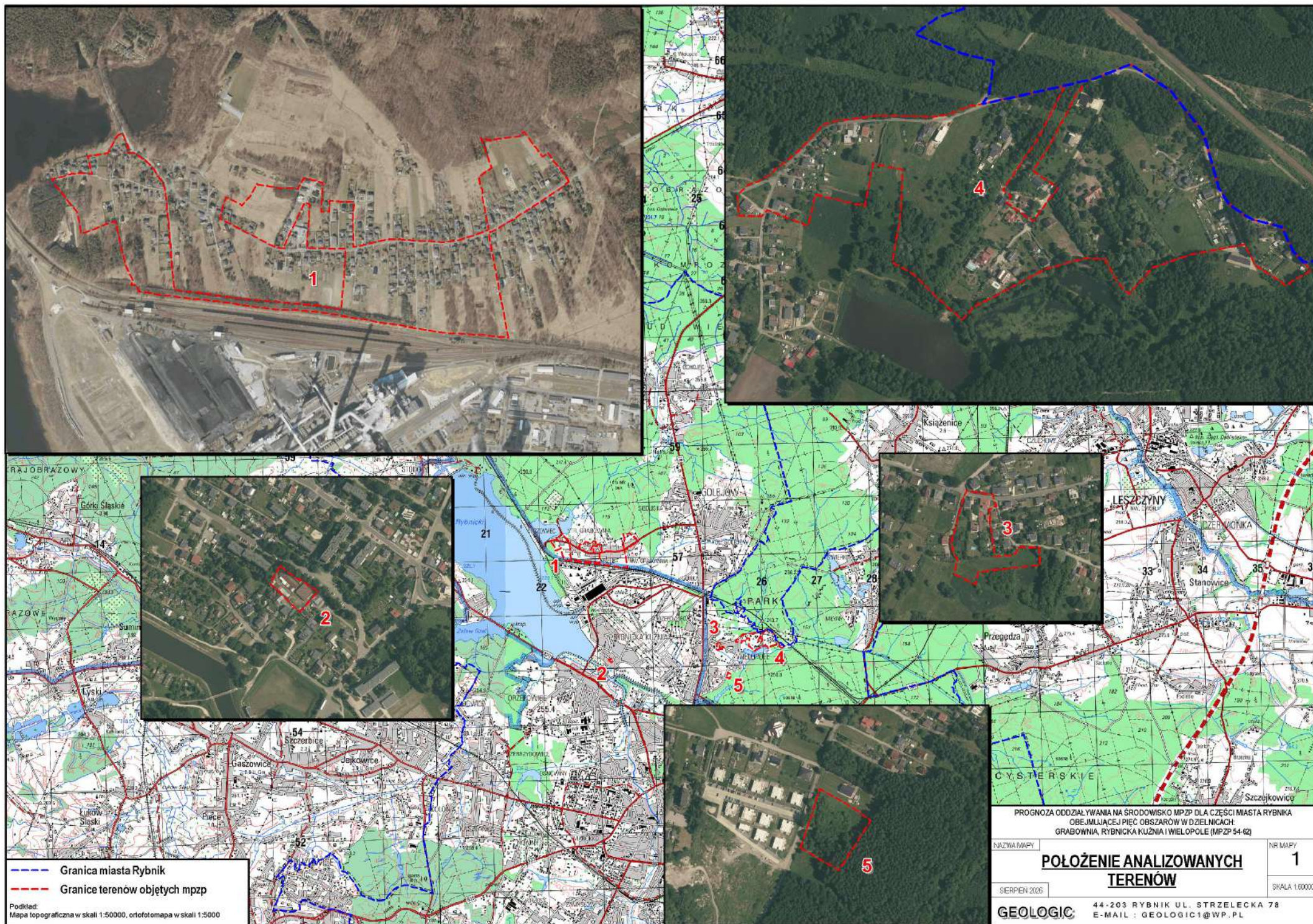
Fot. 35 Zadrzewienia na terenie nr 5

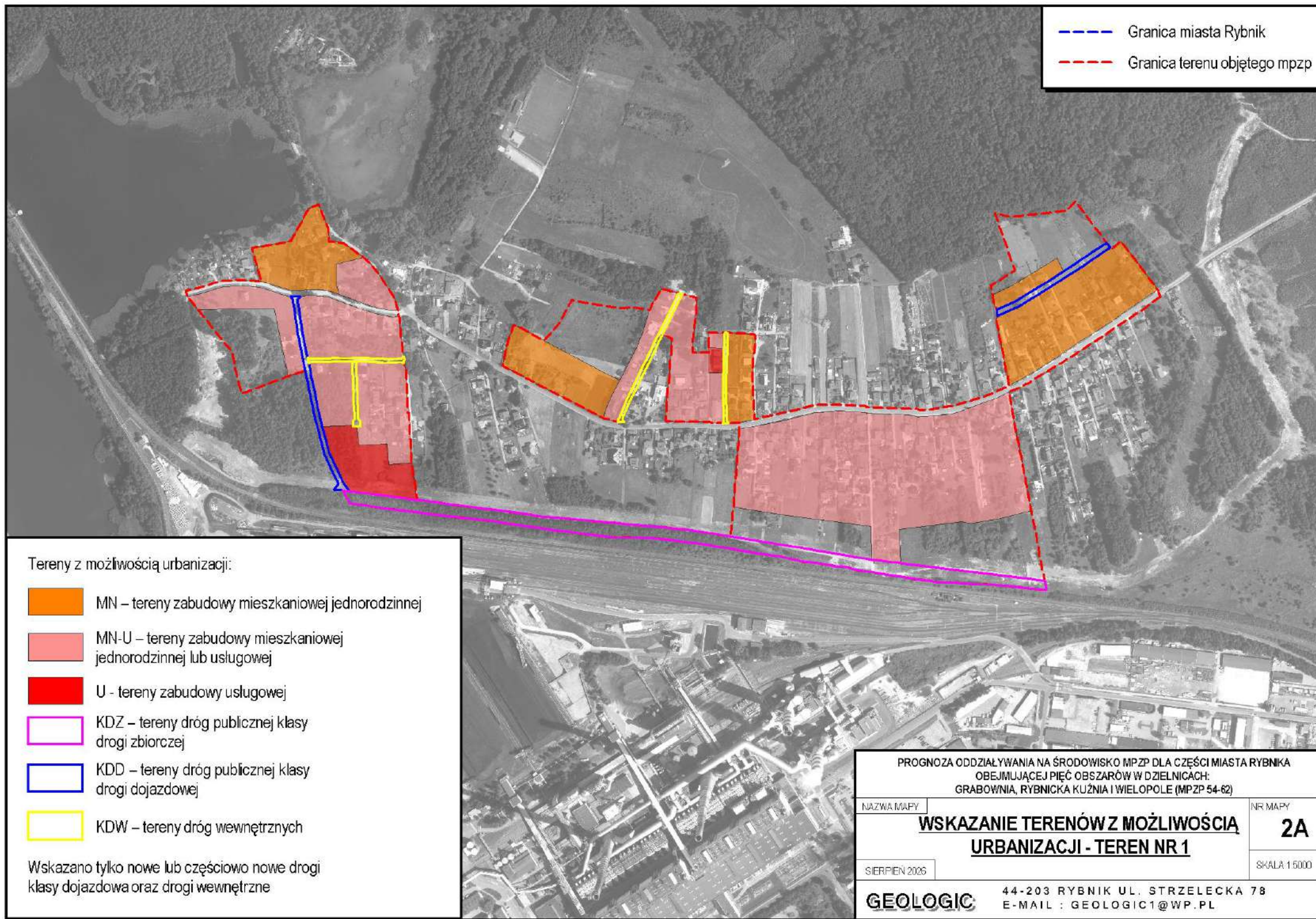

Fot. 34 Ul. Strąkowska, widok w kierunku południowym, teren nr 5 po stronie wschodniej

Fot. 36 Ul. Strąkowska, widok w kierunku północnym, teren nr 5 po stronie wschodniej

Tereny z możliwością urbanizacji:

 MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

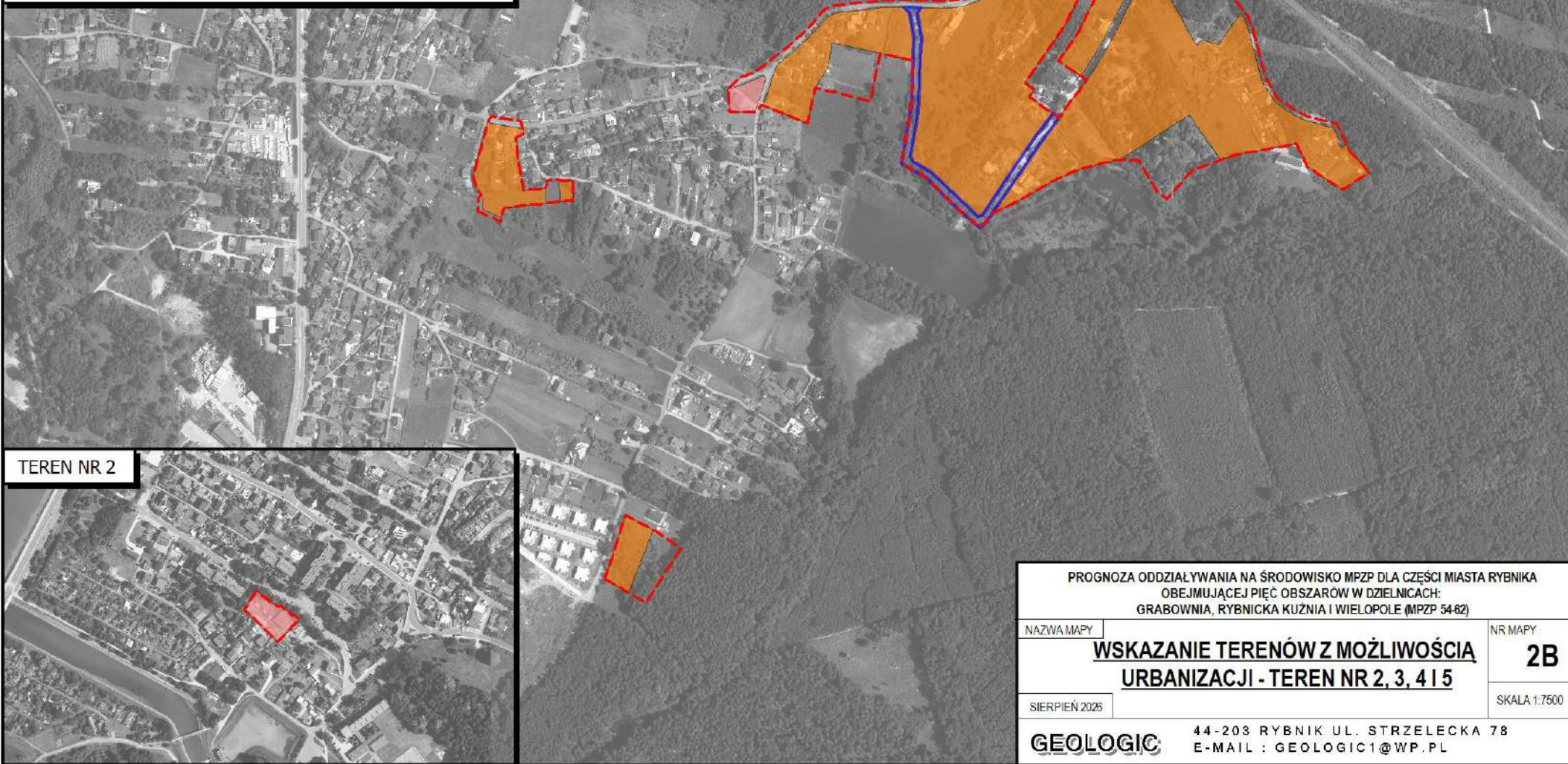
 MN-U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej

 KDD – tereny dróg publicznej klasy drogi dojazdowej

Wskazano tylko nowe lub częściowo nowe drogi klasy dojazdowa oraz drogi wewnętrzne

 Granica miasta Rybnik

 Granica terenu objętego mpzp

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MPZP DLA CZĘŚCI MIASTA RYBNIKA
OBEJMUJĄCEJ PIĘĆ OBSZARÓW W DZIELNICACH:
GRABOWNIA, RYBNICKA KUZNIA I WIELOPOLE (MPZP 54-62)

NAZWA MAPY

**WSKAZANIE TERENÓW Z MOŻLIWOŚCIĄ
URBANIZACJI - TEREN NR 2, 3, 4 I 5**

NR MAPY

2B

SIERPIEŃ 2025

SKALA 1:7500

GEOLOGIC

44-203 RYBNIK UL. STRZELECKA 78
E-MAIL : GEOLOGIC1@WP.PL